

طوطی سامان

(معرفی گونه ها، نگهداری، تغذیه، تولید مثل و بیماریها)

مولفان:

دکتر فروغ طلازاده

استاد بخش بهداشت و بیماریهای پرندگان دانشگاه شهید چمران اهواز

دکتر منصور میاحی

استاد بخش بهداشت و بیماریهای پرندگان دانشگاه شهید چمران اهواز

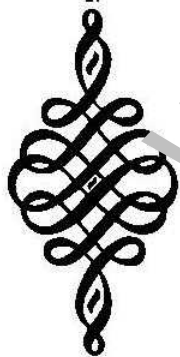
دکتر سید ساعد میرپور باغان

دانشجوی دکتری تخصصی رشته بهداشت و بیماریهای پرندگان

انتشارات سخنوران

۱۳۹۶

سرشناسه	:	طلازاده، فروغ، ۱۳۵۸ -
عنوان و نام پدیدآور	:	طوطی سانان (معرفی گونه‌ها، نگهداری، تغذیه، تولیدمثل و بیماریها) / مولفان فروغ طلازاده، منصور میاحی، سیدساعت میرپوریان.
مشخصات نشر	:	تهران: سخنوران، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	:	۴۰۴ ص.
شابک	:	۹۷۸-۶۰۰-۴۵۵-۲۶۴-۶
وضعیت فهرست نویسی	:	فیپا
موضوع	:	طوطی‌ها
موضوع	:	Parrots
موضوع	:	طوطی‌ها -- شناسایی
موضوع	:	Parrots - - Identification
موضوع	:	طوطی‌ها -- بیماری‌ها
موضوع	:	Parrots - - Diseases
شناسه افزوده	:	میاحی منصور، ۱۳۳۵ -
شناسه افزوده	:	میرپوریان سیدساعت، ۱۳۶۷ -
رده بندی کنگره	:	۱۳۱۶، ط/۴۷۳ SF
رده بندی دیویی	:	۶۱۰/۸۶۵
شماره کتابشناسی ملی	:	۴۶۷۶۰۹۳

عنوان کتاب: طوطی سانان (معرفی گونه‌ها، نگهداری، تغذیه، تولیدمثل و بیماریها)
مولفان: دکتر فروغ طلازاده، دکتر منصور میاحی، دکتر سید ساعت میرپوریان

صفحه آرا: اکرم ملک نژاد

ناشر: سخنوران

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۶

آدرس: کلرگر شمالی، بعد از ادوارد براون، شماره ۱۴۰۷، طبقه اول، انتشارات سخنوران

سایت انتشارات: www.chapketab.com

شماره تماس: ۰۲۱۶۶۹۱۶۳۷۱ - ۰۲۱۶۶۴۷۶۳۰۶

ISBN: 978- 600- 455- 264- 6

قیمت: ۲۰۰۰۰ تومان

فهرست مطالب

۱۵	پیش‌گفت
۱۷	فصل اول معرفی پرندگان راسته طوطی‌سانان (Psittacine birds)
۱۹	مقدمه
۲۱	طوطی‌سانان در قفس
۲۱	ماکائو
۲۲	طوطی (Parrots)
۲۴	کوکاتو
۲۵	پاراکیت
۲۶	طوطی‌کوئر
۲۷	لوری و لوری‌کیت
۲۸	طوطی‌های خانگی
۳۴	معاینه بالینی طوطی‌های بیمار
۳۴	مدفوع
۳۵	مدفوع غیر طبیعی
۳۸	استفراغ

۳۹ _____ نمونه گیری در طوطی سانان

۳۹ _____ نمونه خون

۴۱ _____ نمونه‌های باکتریایی

۴۲ _____ اخذ نمونه برای انجام آزمون PCR در پرنده زنده

۴۳ _____ فصل دوم: پرورش، نگه داری، تغذیه و تولید مثل در طوطی سانان

۴۵ _____ محل نگه داری طوطی‌ها

۴۶ _____ فراهم سازی محل زیست

۴۷ _____ تغذیه

۴۸ _____ دانه‌ها

۴۹ _____ میوه‌ها و سبزیجات

۴۹ _____ حبوبات

۵۰ _____ مواد معدنی

۵۱ _____ مکمل‌های ویتامینه

۵۲ _____ جیره‌های تجاری

۵۳ _____ پروتکلی برای تغییر جیره

۵۶ _____ تولید مثل و تعیین جنسیت

۵۷ _____ آشیانه

۵۸ _____ پرورش دست آموز

۶۰ _____ پروتوکلی برای طوطی‌های دست آموز

۶۵ _____ تغذیه دست آموز

۶۷ _____ فصل سوم: طوطی برزیلی (طوطی کوتوله) (Love Bird)

۶۹ _____ رده بندی طوطی برزیلی

۶۹	شکل ظاهری طوطی برزیلی
۷۲	اهداف پرورش طوطی برزیلی
۷۲	جنبه زیبایی‌های پرنده
۷۲	تاکسیدرمی
۷۳	زمان خرید طوطی برزیلی
۷۴	تشخیص جنسیت
۷۴	شکل دم
۷۴	آزمون منقار
۷۵	آزمون DNA
۷۵	الگوهای رفتاری
۷۶	معاینه با آندوسکوپی
۷۶	تعیین سن طوطی برزیلی
۷۷	الف- تعیین سن در طوطی برزیلی نیش
۷۷	سن جوجگی
۷۷	سن جوانی
۷۷	سن بلوغ
۷۸	سن پیری
۷۸	ب- تعیین سن در طوطی برزیلی صورت هلویی
۷۸	سن جوجگی
۷۸	سن جوانی
۷۸	سن بلوغ
۷۹	سن پیری

- ۸۰ _____ نژادهای طوطی برزیلی
- ۸۱ _____ آگاپورنیس کانوس
- ۸۲ _____ آگاپورنیس فیشری
- ۸۵ _____ آگاپورنیس لیلیانا
- ۸۶ _____ آگاپورنیس نایجری جنیس
- ۸۷ _____ آگاپورنیس پرسوناتوس
- ۸۹ _____ آگاپورنیس پولاریوس
- ۹۱ _____ آگاپورنیس روس کولیس
- ۹۳ _____ آگاپورنیس سرئ مدرنیوس
- ۹۳ _____ آگاپورنیس تارانتا
- ۹۵ _____ تولید مثل
- ۹۹ _____ تغذیه طوطی برزیلی
- ۱۰۵ _____ رفتار شناسی طوطی برزیلی
- ۱۰۷ _____ جایگاه طوطی برزیلی
- ۱۱۰ _____ پرریزی طوطی برزیلی
- ۱۱۱ _____ فصل چهارم: باجریگار (طوطی استرالیایی)
- ۱۱۳ _____ مشخصات باجی (طوطی استرالیایی)
- ۱۱۶ _____ تعیین جنسیت
- ۱۱۷ _____ تعیین سن
- ۱۱۸ _____ نژادهای باجی
- ۱۲۱ _____ تولید مثل باجی
- ۱۲۳ _____ تغذیه باجریگار
- ۱۲۷ _____ رفتار شناسی باجریگار

۱۲۷	مشکلات و اختلالات رفتاری
۱۲۹	قفس باجی
۱۳۰	وسایل داخل قفس
۱۳۰	میله‌های داخل قفس
۱۳۱	لانه تکثیر
۱۳۲	پرریزی باجی

فصل پنجم: کوکاتیل (عروس هلندی) ۱۳۳

۱۳۵	رده بندی عامی عروس هلندی
۱۳۶	مشخصات کوکاتیل
۱۳۸	گونه‌های کوکاتیل
۱۳۸	۱. عروس هلندی خاکستری
۱۳۹	۲. عروس هلندی لوتینو
۱۳۹	۳. عروس هلندی آلبینو
۱۴۰	۴. عروس هلندی سینامون
۱۴۰	۵. عروس هلندی سفید چهره
۱۴۱	۶. عروس هلندی نقره‌ای
۱۴۱	۷. عروس هلندی ابلق
۱۴۱	۸. عروس هلندی مرواریدی
۱۴۳	نکات ضروری جهت خرید عروس هلندی
۱۴۵	تعیین جنسیت
۱۴۵	۱. تعیین جنسیت از طریق رنگ پر
۱۴۵	عروس هلندی خاکستری
۱۴۶	عروس هلندی لوتینو

- ۱۴۶ _____ عروس هلندی مرواریدی
- ۱۴۷ _____ عروس هلندی ابلق
- ۱۴۷ _____ عروس هلندی سینامون
- ۱۴۸ _____ ۲. تعیین جنسیت از طریق علم وراثت
- ۱۴۸ _____ ۳. تعیین جنسیت از طریق رفتار و یا صدای پرنده
- ۱۴۹ _____ ۴. تعیین جنسیت از روی استخوان‌های لگن
- ۱۴۹ _____ ۵. تعیین جنسیت از روی DNA
- ۱۵۰ _____ تعیین سن
- ۱۵۲ _____ تولید مثل کوکاتیل
- ۱۵۶ _____ تغذیه عروس هلندی
- ۱۶۰ _____ رفتار شناسی
- ۱۶۳ _____ قفس عروس هلندی
- ۱۶۵ _____ فراهم سازی اسباب بازی صحیح
- ۱۶۷ _____ پرریزی عروس هلندی
- ۱۶۹ _____ فصل ششم: کاسکو (طوطی خاکستری آفریقایی)
- ۱۷۱ _____ مشخصات طوطی خاکستری آفریقایی
- ۱۷۴ _____ سن مناسب آموزش‌های رفتاری
- ۱۷۵ _____ تعیین سن طوطی خاکستری
- ۱۷۶ _____ تعیین جنسیت طوطی خاکستری
- ۱۷۷ _____ رفتار شناسی کاسکو
- ۱۷۹ _____ تغذیه کاسکو
- ۱۸۱ _____ نیازهای ویژه کاسکوهای انتخاب شده برای تولید مثل
- ۱۸۱ _____ ۱. رژیم غذایی

۱۸۱	۲. نور دهی
۱۸۱	۳. تیمار کردن
۱۸۲	۴. خلوت و آرامش
۱۸۲	تخم‌های کاسکو
۱۸۳	قفس طوطی خاکستری
۱۸۶	پرریزی طوطی خاکستری آفریقایی
۱۸۹	فصل هفتم: طوطی‌های لوری و لوری کیت
۱۹۱	مشخصات لوری و لوری کیت
۱۹۲	آشیانه
۱۹۴	تغذیه
۱۹۶	تولید مثل
۱۹۶	بیماری‌های رایج در لوری کیت
۱۹۹	فصل هشتم: بیماری‌های رایج در طوطی سنان
۲۰۱	بیماری‌های دستگاه تنفس
۲۰۱	معاینه
۲۰۴	رینولیت (اجسام خارجی معدنی در حفره بینی)
۲۰۵	کلامیدیا
۲۰۵	سینوزیت
۲۰۶	آبسه شکاف کامی
۲۰۶	آسپرژیلوس حنجره
۲۰۶	اجسام خارجی
۲۰۷	عفونت آسپرژیلوس

- ۲۰۷ التهاب سیرینکس _____
- ۲۰۸ مسمومیت با پلی تترافلورواتیلن _____
- ۲۰۸ آسپرژیلوس ریوی و کیسه‌های هوایی _____
- ۲۰۹ کرم‌های کیسه هوایی _____
- ۲۰۹ اتساع شکم _____
- ۲۱۰ بیماری‌های دستگاه گوارش _____
- ۲۱۰ معاینه _____
- ۲۱۵ مشکلات اخصاص _____
- ۲۱۵ بیماری اتساع پستان مدینه _____
- ۲۱۷ پاپیلوماتوز _____
- ۲۱۸ سالمونلوز _____
- ۲۱۹ سودوتوبرکلوزیس _____
- ۲۲۰ مشکلات گوارشی در باجریگار _____
- ۲۲۳ بیماری‌های انگلی _____
- ۲۲۴ کلامیدیازیس _____
- ۲۲۶ سل پرندگان _____
- ۲۲۹ بیماری‌های دستگاه ادراری _____
- ۲۳۲ نقرس مفصلی و احشایی _____
- ۲۳۲ بیماری‌های دستگاه تولید مثلی _____
- ۲۳۴ بیماری‌های دستگاه عصبی مرکزی _____
- ۲۳۴ طوطی‌های متشنج و یا دچار لرزش _____
- ۲۳۸ فلجی _____
- ۲۳۹ سندرم‌های ناشی از کمبود مواد مغذی _____

۲۴۲	بیماری‌های ویروسی
۲۴۲	پارامیکسوویروس
۲۴۵	بیماری آنفلوانزا
۲۴۶	خطر انتقال آنفلوانزای پرندگان به انسان
۲۴۸	درمان
۲۵۱	هرپس ویروس
۲۵۳	بیماری منقار و پر طوطی (PBFD)
۲۵۴	پولیوما ویروس
۲۵۵	بیماری‌های قارچی
۲۵۵	کاندیدیازیس
۲۵۶	آسپرژیلوس
۲۵۷	مسمومیت‌ها
۲۵۷	مسمومیت با سرب
۲۵۸	مسمومیت با تفلون
۲۵۸	مسمومیت با روی
۲۵۹	بیماری‌های پوست
۲۶۲	پرندگان طاس
۲۶۴	خارش در پرندگان
۲۶۵	عفونت چرکی پوست
۲۶۶	زانتوما
۲۶۶	نقایص و آسیب‌های پر
۲۶۸	بیماری‌های منقار و پنجه

فصل نهم: تصاویر گونه‌های مختلف پرندگان متعلق به راسته طوطی

۲۷۱ _____ سانان

۳۹۹ _____ منابع

www.ketab.ir

پیش‌گفتار

سپاس و ستایش خداوند یکتا را که ما را یاری کرد تا به تألیف کتاب حاضر توفیق یابیم. علاقه به نگهداری پرندگان راسته طوطی سانان به عنوان حیوان خانگی در دنیا و همچنین در ایران، روز به روز در حال افزایش است.

رایج شدن نگهداری از این پرندگان در منازل و اهمیت یافتن آنها به عنوان حیوان خانگی، موجب افزایش پژوهش‌ها در خصوص این حیوانات و در نتیجه گسترش حجم اطلاعات و دانسته‌ها در مورد شرایط نگهداری، تغذیه و بیماری‌های پرندگان راسته طوطی سانان شده است.

با توجه به محبوبیت پرندگان راسته طوطی سانان از جمله کاسکو، عروس هلندی، باجی، طوطی برزیلی و... برای نگهداری در منازل، نیاز است تا دانشجویان با انواع گونه‌های این راسته و بیماری‌های رایج این پرندگان آشنا شوند.

نظر به اینکه متأسفانه تاکنون کتابی جامع به زبان فارسی در زمینه معرفی گونه‌ها، نگهداری، تغذیه، تولیدمثل و بیماری‌های پرندگان رایج متعلق به این

راسته نوشته نشده است از این رو مولفان کتاب حاضر، برآن شدند تا کتابی در این زمینه تألیف نمایند.

در این کتاب شرح مختصری از خصوصیات برخی از پرندگان راسته طوطی سانان از جمله کاسکو، عروس هلندی، باجی، طوطی برزیلی، لوری، لوری کیت، ماکائو و کوکاتو. بیماری‌های رایج این پرندگان و مسائل مربوط به نگهداری، تغذیه و تولید مثل آنها به طور جداگانه ذکر شده است. برای انتقال بهتر مطالب، در فصل پایانی کتاب، عناوین مربوط به گونه‌های مختلف پرندگان راسته طوطی سانان قرار داده شده است. امید است این کتاب بتواند مورد توجه و استفاده علاقمندان این پرندگان قرار گیرد.

موجب نهایت امتنان خواهد بود که خوانندگان این کتاب با نظرات اصلاحی خود مولفان این کتاب را در بهبود کپی آن در چاپ‌های بعدی یاری نمایند.

مولفان

بهار ۹۶